

H O T Ă R Ă R E A nr.1-106/2026
cu privire la examinarea contestațiilor înaintate de ex-Procurorul General
interimar, Ion Munteanu și Inspekția procurorilor împotriva Hotărârii
Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/2025 din 16.04.2025

09 aprilie 2026

municipiul Chișinău

Examinând în ședință deschisă contestațiile înaintate de ex-Procurorul General interimar, Ion Munteanu și Inspekția procurorilor împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, audiind informația prezentată de către domnul Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, Colegiul de disciplină și etică a încetat procedura disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, din motiv că nu a fost constatată comiterea abaterii disciplinare.

La 17.04.2025, Inspekția procurorilor a contestat Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, solicitând reexaminarea fondului procedurii disciplinare și adoptarea unei noi hotărâri prin care să se constate comiterea abaterii disciplinare de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, cu aplicarea sancțiunii disciplinare.

La 22.04.2025, ex-Procurorul General interimar, Ion Munteanu a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor prin intermediul Colegiului de disciplină și etică o contestație împotriva Hotărârii nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, solicitând casarea acesteia ca fiind neîntemeiată și adoptarea unei hotărâri privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară:

La 22.11.2023, adjunctul Procurorului General interimar, Aliona Nesterov a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu.

În conținutul sesizării, autoarea acesteia a menționat că, *la 15.06.2022, în Registrul nr.x al Inspectoratului de Poliție Centru al DP mun. Chișinău sub nr.xxxxxxxxxxxx, a fost înregistrat denunțul avocatului Vladimir Moșneaga, care acționează în interesele condamnatului Xxxxxxx Xxxxxxxx (Xxxxxxxx), privind pretinsul denunț calomnios și a declarațiilor mincinoase depuse la faza de urmărire penală în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxxxx, de către partea vătămată Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxxx).*

La 29.06.2022, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Ghenadie Zgardan, a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, în temeiul intervenirii termenului de prescripție.

La 02.08.2023, de către Adjunctul Procurorului General interimar, Aliona Nesterov, a fost dispusă anularea ordonanței procurorului Ghenadie Zgardan din

29.06.2022, ca fiind afectată de vicii fundamentale, cu reluarea investigațiilor pe caz.

Ulterior, la 02.10.2023, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, a fost dispus, repetat, refuzul în începerea urmăririi penale în cadrul procesului penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Fiind analizată ordonanța emisă de procurorul Maxim Iurcu, s-a determinat că aceasta redă în mod analogic textul ordonanței din 29.06.2022.

Astfel, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în baza unui temei de nereabilitare, care, concomitent, constată și vinovăția persoanei denunțate - Xxxxxx Xxxxxx (Xxxxxx), în comiterea infracțiunilor prescrise.

În continuare, autoarea sesizării a notat că, la 30.08.2022, în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica a parvenit cererea avocatului Vladimir Moșneaga, prin care s-a solicitat deschiderea revizuirii procesului penal în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, în care inculpatul Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxxx) a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul administrării Xxxxxx Xxxxxx pe un termen de 3 ani, la care a fost anexată ordonanța din 29.06.2022, emisă de procurorul Ghenadie Zgardan.

În atare circumstanțe, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol din 26.09.2022, s-a dispus deschiderea procedurii de revizuire în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, și anume a sentinței Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 10.06.2009, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.05.2012, a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12.08.2012.

Analizând faptele procurorului Maxim Iurcu, autoarea sesizării a constatat încălcarea de către acesta a prezumției de nevinovăție a Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx).

În acest sens, autoarea sesizării a menționat că, încetarea procesului penal, în legătură cu aplicarea termenului de prescripție, constituie o decizie de nereabilitare, proporțională cu o decizie de condamnare, prin care se constată vinovăția persoanei și care generează consecințe pentru subiectul în privința căreia este aplicată.

Astfel, procurorul Maxim Iurcu a dispus o soluție care contravine calității unui act de justiție obiectiv, ce să corespundă criteriilor prevăzute la art.96 alin.(1) pct. 1) din Codul de procedură penală, potrivit căroră, în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale trebuie să se dovedească faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii.

În context, în cererea de aplicare a termenului de prescripție semnată la 29.09.2023 de Xxxxxxx Xxxxxxx, nu s-a indicat la care etapă a procesului penal în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, numita a făcut declarații false pe care le recunoaște, și anume cele de la urmărirea penală, cum a invocat avocatul Vladimir Moșneaga, sau cele din instanța de judecată, unde aceasta a schimbat declarațiile prin care îl dezvinovățea pe inculpatul Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxxx).

Totodată, procurorul Maxim Iurcu a încălcat dispozițiile imperative ale art.97 pct.4) din Codul de procedură penală, atunci când, ignorând certificatul eliberat la 20.09.2023 de către directorul Spitalului clinic de psihiatrie din mun. Chișinău, potrivit căruia Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx) este internată în condiții de staționar cu diagnoza schizofrenie catatonică, termenul internării fiind până la sfârșitul lunii septembrie, a acceptat poziția persoanei interesate fără a se preocupa dacă numita este sau nu în

deplină aptitudine psihică să delibereze asumat și conștient.

În sensul dat, s-a reținut că, incapacitatea martorului de a percepe și a reproduce circumstanțele, ce urmează a fi constatate în cauza penală, ca urmare a unei boli mentale, a unei dereglări psihice temporare, a unei dereglări a sănătății poate fi constatată doar prin raport de expertiză.

Subsecvent, autoarea sesizării a notat că, XXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX), fiind la tratament psihiatric, în condiții de staționar la o instituție medico-sanitară publică, urma tratament medicamentos specific maladiei de care suferea, situație care în comun cu diagnoza menționată supra denotă rezerve asupra unui consimțământ de aplicare a termenului de prescripție lipsit de viciile capacității depline de exercițiu.

Prin urmare, autoarea sesizării a conchis că, toate aspectele descrise și coroborate cu diagnoza stabilită XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX) semnaleză o atitudine arbitrară a organului de urmărire penală și a procurorului de caz, care au fost realizate sub auspiciile părților interesate, în detrimentul drepturilor și intereselor victimei traficului de ființe umane XXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX).

În continuare, autoarea sesizării a constatat existența unei încălcări a dreptului la apărare a XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX).

În context, autoarea sesizării a reținut că, fiind în cunoștință de cauză că XXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX) suferă de o maladie psihiatrică, iar o soluție de aplicare a prescripției este o hotărâre similară celei de condamnare, nici procurorul, nici ofițerul de urmărire penală nu s-au preocupat de asigurarea unui avocat pentru persoana numită.

Mai mult, la emiterea ordonanței din 02.10.2023, procurorul Maxim Iurcu a dat o apreciere contradictorie declarațiilor XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX), decât cea realizată în decizia Curții de Apel Chișinău din 03.05.2012, prin care completul de judecători a reținut declarațiile părții vătămate XXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX) depuse în cadrul urmăririi penale ca unele pertinente, acestea fiind puse la baza soluției de condamnare a lui XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXXXX).

Totodată, în rezultatul verificării materialelor procesului penal nr. XXXXXXXXXXXX, autoarea sesizării a constatat încălcarea securității raporturilor juridice referitoare la drepturile XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX).

Potrivit autoarei sesizării, prin aprecierile divergente ale procurorului în raport cu hotărârile definitive ale instanței de judecată, a fost ignorat dreptul XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXX) la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată.

Pentru respectarea acestui principiu, statele trebuie să depună diligență pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În sensul dat, trebuie avut în vedere principiul securității raporturilor juridice, conform căruia soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu nu mai poate fi pusă în discuție.

Astfel, autoarea sesizării a reținut că, încălcările admise de procurorul Maxim Iurcu, prin ordonanța Adjunctului Procurorului General interimar din 27.10.2023 s-a dispus anularea ordonanței din 02.10.2023 – ca fiind afectată de vicii fundamentale.

În opinia autoarei sesizării, încălcările admise de către procurorul Maxim Iurcu constituie abateri grave de la legislația în vigoare, încălcări care au fost aplicate unei

proceduri de revizuire.

În temeiul prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sesizarea a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinare.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor:

În urma verificării faptelor descrise în sesizare, Inspecția procurorilor a reținut că procurorul Maxim Iurcu, ignorând prevederile legale, la data de 02.10.2023, a dispus repetat refuzul în pornirea urmăririi penale pe marginea procesului penal nr.xxxxxxxxxxxx, din motiv că a intervenit termenul de prescripție, la bază fiind puse prevederile art.60 din Codul penal și art.275 pct.4) Cod de procedură penală.

În sensul dat, Inspecția procurorilor a scos în evidență că ordonanța din 02.10.2023, a fost emisă doar în rezultatul examinării documentelor prezentate de denunțator, fără a fi administrate alte probe ce ar confirma/infirma învinuirile aduse părții vătămate Xxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx), or, potrivit prevederilor art.8 alin.(1) din Codul de procedură penală, *persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.*

Astfel, procurorul, în lipsa unor probe suficiente, a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în baza unui temei de nereabilitare, care, concomitent, implică și vinovăția persoanei denunțate, Xxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx), în comiterea infracțiunilor prescrise.

Totodată, Inspecția procurorilor a subliniat că, procurorul a întemeiat soluția adoptată pe cererea cet.Xxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx), însă a omis să dea o calificare acțiunilor acesteia în baza art.311 Cod penal, precum și recunoașterea de către ultima a acestui capăt de acuzare. Concomitent, procurorul a lăsat fără apreciere diagnoza Xxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx), care pune la îndoială consimțământul acesteia la recunoașterea vinovăției și aplicarea prescripției.

În egală măsură, Inspecția procurorilor a reținut că, prin aprecierile divergente ale procurorului Maxim Iurcu în raport cu hotărârile definitive ale instanțelor judecătorești, a fost ignorat dreptul Xxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxx) la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (art.6 §1 din CEDO).

În context, s-a considerat relevant a se menționa că, prin ordonanța procurorului delegat în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Natalia Andronic din 30.11.2023, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în procesul penal nr.xxxxxxxxxxxx, din motiv că nu există faptul infracțiunii.

În concluzie, Inspecția procurorilor a constatat că prin acțiunile/inacțiunile sale la investigarea procesului penal nr.xxxxxxxxxxxx, procurorul Maxim Iurcu a încălcat prevederile art.art.1 alin.(3), 19 alin.(3), 254 alin.(2) și 274 alin.(4¹) din Codul de procedură penală, articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului și actele normative ale Procuraturii, încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute

în art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, manifestate prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3).

Prin Decizia din 14.10.2024, Inspekția procurorilor a transmis materialele procedurii disciplinare în privința procurorului Maxim Iurcu, Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică:

Prin Hotărârea nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, Colegiul de disciplină și etică a încetat procedura disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, din motiv că nu a fost constatată comiterea abaterii disciplinare.

În acest sens, *cu referire la încălcarea prezumției nevinovăției* *Xxxxxxx* *Xxxxxxx* (*Xxxxx*), Colegiul a menționat că, deși procurorul Maxim Iurcu a reținut intervenirea prescripției în raport cu faptele pretins infracționale ale numitei *Xxxxxxx* *Xxxxxxx*, ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale emisă de procurori la 02.10.2023, nu conține careva aprecieri ale vinovăției cet. *Xxxxxxx* *Xxxxxxx*. Pe cale de consecință, dincolo de temeiul juridic invocat de procuror – art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală (*a intervenit termenul de prescripție*), în fond, hotărârea sa nu conține aprecierea vinovăției *Xxxxxxx* *Xxxxxxx*.

Colegiul a subliniat că, conform normelor procesuale în vigoare la moment, intervenirea prescripției este un *temei de încetare a urmăririi penale*, în cazul existenței acesteia, însă acesta este și un *temei de refuz în pornirea urmăririi penale*, conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală. Concomitent, nu există nici un act legislativ sau normativ intern care interzice aplicarea prescripției la faza procesului penal, astfel că nu se poate concluziona asupra încălcării vreunui act normativ intern de către procurorul Maxim Iurcu la emiterea ordonanței de refuz din 02.10.2023, în temeiul intervenirii prescripției.

Totodată, Colegiul a constatat că în conținutul ordonanței, procurorul a evitat să se expună cert asupra vinovăției *Xxxxxxx* *Xxxxxxx* și nici nu a apreciat care declarații sunt veridice, care false, context în care cu siguranță nu i se poate imputa încălcarea prezumției de nevinovăție a cet. *Xxxxxxx* *Xxxxxxx*. În fapt, procurorul doar *a acceptat* temeiul propus în raport de ofițerul de urmărire penală pentru dispunerea soluției de refuz în pornirea urmăririi penale – intervenirea prescripției, însă, urmare a intervenției procurorului ierarhic superior, soluția de refuz a fost menținută, fiind însă schimbat temeiul de refuz – „*nu există faptul infracțiunii*”, deci rolul procurorului ierarhic superior s-a realizat deplin și eroarea de apreciere a fost remediată.

În sensul dat, Colegiul a reținut că, anularea ordonanței de refuz de către procurorul ierarhic superior, urmată de emiterea repetată a unei ordonanțe de refuz, dar cu schimbarea temeiului de refuz inițial, din cele indicate la art. 275 Cod de procedură penală, nu este de natură a atrage răspunderea disciplinară a procurorului care a emis prima ordonanța de refuz, or obligația de motivare a hotărârilor procurorilor este doar o obligație de diligență, iar orice anulare ulterioară a deciziei nu atrage implicit răspunderea disciplinară.

De asemenea, Colegiul nu a acceptat acuzația că procurorul Maxim Iurcu a acționat sub auspiciile părților interesate în detrimentul drepturilor și intereselor victimei traficului de ființe umane *Xxxxxxx* *Xxxxxxx* (*Xxxxxxx*), la aprecierea cererii sale din 29.09.2023, coroborată cu diagnoza stabilită *Xxxxxxx* *Xxxxxxx*, atâta timp

cât pretinsa părtinire și lipsă de obiectivitate a procurorului nu a fost probată în nici un mod, fiind o simplă alegație în manifestarea dezacordului cu soluția procurorului. Or, Inspekția procurorilor nu poate substitui în cadrul procesului penal rolul procurorului ierarhic superior ori al instanței de judecată, iar circumstanțele care se invocă în cauza disciplinară trebuie să fie probate.

În continuare, Colegiul a specificat că în ordonanța procurorului, nu se atestă o apreciere juridică sau acordarea unor valențe juridice semnificative cererii cet. XXXXXXXX XXXXXXXX din 29.09.2023, fiind menționat doar faptul parvenirii acesteia în adresa IP Centru. Procurorul nu a apreciat cererea respectivă ca fiind un veritabil acord în vederea aplicării în raport cu ea a prescripției, ca temei de nereabilitare.

În cele din urmă, Colegiul a constatat încălcarea de către procurorul Maxim Iurcu a art. 97 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. Or, în cadrul procesului penal nr. xxxxxxxxxxxx, cet. XXXXXXXX XXXXXXXX era persoana ale cărei acțiuni pretins ilegale erau investigate, astfel că ea nu putea avea nici calitatea de martor, nici calitatea de parte vătămată, având în vedere interdicția expresă din art. 90 alin. (3) pct. 8) Cod de procedură penală.

În consecință, Colegiul a concluzionat că procurorul a adoptat soluția de refuz în pornirea urmăririi penale conform art. 274 Cod de procedură penală, în baza unui temei impropriu circumstanțelor speței – intervenirea prescripției, fapt care nu este de natură însă a angaja răspunderea disciplinară a procurorului.

Cu privire la încălcarea de către procurorul Maxim Iurcu a dreptului la apărare a XXXXXXXX XXXXXXXX, Colegiul a reținut că, cu toate că nu poate fi neglijată calitatea acesteia de victimă a traficului de ființe umane în cadrul cauzei penale nr. xxxxxxxxxxxx, în care aceasta pretindea că ar fi făcut declarații mincinoase și denunț fals, în cadrul procesului penal nr. xxxxxxxxxxxx, cu siguranță s-a stabilit că XXXXXXXX XXXXXXXX nu deținea nici o calitate conform Codului de procedură penală, care ar fi permis oficial audierea acesteia și garantarea respectării drepturilor procesuale. În cadrul procesului penal, XXXXXXXX XXXXXXXX era persoana ale cărei acțiuni posibil infracționale erau investigate, iar raportat la aceste persoane, există interdicția imperativă reglementată de Codul de procedură penală la art. 90 alin. (3) pct. 8), de a cita și audia ca martor persoana în raport cu care există anumite probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează.

Totodată, Colegiul a considerat necesar a menționa că deși, formal, procurorul Maxim Iurcu a invocat untemei de nereabilitare la dispunerea soluției de refuz în pornirea urmăririi penale – intervenirea termenului de prescripție, în fond ordonanța sa nu este și nici nu poate fi asimilată unei hotărâri de condamnare, deoarece procurorul nu s-a expus asupra formei de vinovăție a XXXXXXXX XXXXXXXX, nici asupra faptelor exacte pretins săvârșite de aceasta, iar temeiul invocat la dispunerea refuzului în pornirea urmăririi penale a fost rectificat ulterior urmare a exercitării controlului ierarhic superior.

În continuare, Colegiul a concluzionat că, nu poate fi reținută nici încălcarea de către procuror a securității raporturilor juridice referitoare la drepturile XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXX), care au fost tratate prin hotărârile judecătorești definitive pronunțate pe caz.

Astfel, examinând în fond ordonanța procurorului Maxim Iurcu din 02.10.2023 emisă în cadrul procesului penal nr. xxxxxxxxxxxx, Colegiul a constatat că acesta nu a dat apreciere declarațiilor părții vătămate în cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx, nu s-a expus

asupra declarațiilor, denunțului părții vătămate din 2008, precum nici a cererii victimei din 29.09.2023, procurorul s-a limitat asupra acceptării temeiului de refuz, intervenirea prescripție, temei ulterior rectificat prin ordonanța procurorului Natalia Andronic din 30.11.2023.

În context, s-a reținut că la data emiterii ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale de procurorul Maxim Iurcu – 02.10.2023, procedura de revizuire era deja deschisă din 26.09.2022, urmând ca asupra acesteia să decidă instanța de judecată.

Totodată, Colegiul a specificat că în *Instrucțiune cu caracter general* din 16.07.2018, Procurorul General solicită întreprinderea unor în cauzele penale în care se investighează infracțiuni în baza art. 311 și/sau 312 Cod penal, măsuri specifice de către procurori, necesitatea acestor măsuri fiind constatată urmare a studierii cauzelor penale investigate în baza articolelor 311 și/sau 312. Pe cale de consecință, deși rigorile de plenitudine a investigațiilor nu sunt în nici un mod diminuate în cadrul procesului penal, este evident că în cadrul procesului penal, organul de urmărire penală este limitat în timp în primul rând, iar în al doilea rând, nu poate efectua toate acțiunile de urmărire penală pe care le-ar putea efectua în cadrul unei urmăririi penale. Disponibilitatea expertizei, care se indică de către Inspekția procurorilor și de autorul sesizării, ca fiind o acțiune necesară în raport cu Xxxxxxx Xxxxxxxx, este doar un exemplu din acțiunile care poate fi dispuse doar după pornirea urmăririi penale (conform art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală. Astfel, în opinia Colegiului, nimic nu împiedică disponibilitatea acestei expertize în cadrul procedurii de revizuire deschise de procurorul Victor Socol.

Astfel, Colegiul a ajuns la concluzia că nu se poate reține existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului Maxim Iurcu, nefiind constatată îndeplinirea cumulativă a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul a apreciat că procurorul Maxim Iurcu nu a acționat cu intenție sau cu neglijență gravă, de natură a produce un rezultat prejudiciabil vreunei părți, nu a fost constatată lipsa de imparțialitate a procurorului ori faptul că acesta a acționat cu rea-credință la examinarea materialelor procesului penal și emiterii ordonanței de refuz la data de 02.10.2023.

Concomitent, nu a fost atestată existența urmăririi prejudiciabile, produse urmare a pretinsei acțiuni ce ar reprezenta abatere disciplinară, ordonanța procurorului fiind anulată de către procurorul ierarhic superior. În context, nu poate fi reținută ca fiind abatere disciplinară orice anulare a actelor emise de procurori, de către procurorul ierarhic superior sau de către instanță.

În consecință, Colegiul de disciplină și etică nu a identificat temeiuri rezonabile care ar demonstra vinovăția procurorului Maxim Iurcu la emiterii ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 02.10.2023, prin stabilirea intenției și survenirea cărorva consecințe, pentru existența abaterii disciplinare pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestații:

1. La 17.04.2025, Inspekția procurorilor a contestat Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, solicitând reexaminarea fondului procedurii disciplinare și adoptarea unei noi hotărâri prin care să se constate comiterea abaterii disciplinare de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, cu aplicarea sancțiunii disciplinare.

În motivarea contestației depuse, Inspecția procurorilor a menționat că hotărârea Colegiului de disciplină și etică de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului Maxim Iurcu este una arbitrară și neîntemeiată.

Potrivit Inspecției procurorilor, verificarea disciplinară a constatat că soluția procurorului Maxim Iurcu din 02.10.2023 este una arbitrară și nu conține elementele de motivare în fapt. La fel, nu există nici o probă care ar fi indicat cu certitudine la existența în acțiunile cet. XXXXXXXX XXXXXXXX a elementelor infrațiunii, care potrivit opiniei procurorului Maxim Iurcu ar fi prescrisă.

În aceeași ordine de idei, Inspecția procurorilor a menționat că, constatările Colegiului de disciplină și etică precum că, „în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeiuri rezonabile care ar demonstra vinovăția procurorului Maxim Iurcu la emiterea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 02.10.2023, prin stabilirea intenției...”, nu pot fi impuse speței, or, Inspecția procurorilor a constatat că, din perspectiva laturii subiective, abaterea a fost comisă de către procurorul vizat, din neglijență gravă.

În concluzie, Inspecția procurorilor a reținut că, modul în care a acționat procurorul Maxim Iurcu, nu corespunde legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

La data de 07.04.2026, în circuitul instituțional al Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată solicitarea Inspecției procurorilor de retragere a contestației declarate împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică, cu încetarea procedurii de contestare.

2. La 22.04.2025, ex-Procurorul General interimar, Ion Munteanu a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor prin intermediul Colegiului de disciplină și etică o contestație împotriva Hotărârii nr. 3-33/2025 din 16.04.2025, solicitând casarea acesteia ca fiind neîntemeiată și adoptarea unei hotărâri privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu.

Potrivit contestatarului, Colegiul a apreciat extins și eronat că, la emiterea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 02.10.2023, procurorul Maxim Iurcu a examinat probele potrivit propriei convingeri, fiind respectat deplin principiul respectării independenței decizionale a procurorului.

În sensul dat, autorul contestației a notat că, în speță, conduita procesuală a procurorului Maxim Iurcu nu se aliniază standardelor de profesionalism și rolului ce îi revine procurorului în cadrul procesului penal. În rezultatul controlului realizat, au fost identificate mai multe erori și omisiuni, care au compromis standardul de eficiență a investigațiilor în procesul penal nr. xxxxxxxxxxxx și, respectiv, ca rezultat, deschiderea procedurii de revizuire în cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx, și anume a sentinței Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 10.06.2009, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.05.2012, deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12.08.2012.

Or, contextul factologic denotă existența neglijenței grave din partea procurorului Maxim Iurcu, care trebuia să manifeste diligență sporită în respectarea normelor de drept procesual, dar modul cum a acționat procurorul demonstrează existența unei evidente încălcări a normelor legale prevăzute de Codul de procedură penală.

Totodată, autorul contestației a precizat că propria convingere a procurorului este un element fundamental al raționamentului logico-juridic, însă în cazul enunțat s-a stabilit că soluția adoptată la 02.10.2023, nu este în consens cu prevederile legii și nu are la baza sa o raportare a circumstanțelor stabilite la regulile normative ce reglementează conflictul de natură penală avut spre examinare.

Prin urmare, toate aceste procedee admise de procurorul Maxim Iurcu nu pot fi expresia unei discreții nelimitate, deoarece riscă să se transforme în arbitrar, iar propria convingere a procurorului la exercitarea competențelor sale, trebuia să fie rezultatul aplicării legii și a abilităților sale profesionale și cunoștințelor juridice, astfel încât să asigure că fiecare caz are o soluționare juridică corectă, așa după cum este consemnat în prevederile art.1 alin.(2) din Codul de procedură penală.

Subsecvent, autorul contestației a menționat că, Colegiul nu a luat în considerație faptul că încetarea procesului penal, în legătură cu intervenirea prescripției, constituie o decizie de nereabilitare, proporțională cu o decizie de condamnare, prin care se constată vinovăția persoanei și care generează consecințe pentru subiectul în privința căreia este aplicată.

Totodată, s-a reținut că, cu toate că ordonanța în cauză a fost emisă după inițierea procedurii de revizuire, în sine, această soluție a fost adoptată în același proces penal nr.xxxxxxxxxxxx, în care ordonanța emisă anterior la 29.06.2022 de procurorul Ghenadie Zgardan și anulată în cadrul controlului ierarhic superior, a constituit unul din temeiurile pornirii procedurii de revizuire.

Prin urmare, soluția emisă de către procurorul Maxim Iurcu, direct a afectat drepturile victimei la un proces echitabil, riscând astfel să fie urmărită penal pentru depunerea de declarații mincinoase, precum și evitarea executării pedepsei cu închisoare aplicate condamnatului Xxxxxxx Xxxxxxxx pe cazul de trafic de ființe umane.

Concomitent, autorul contestației a indicat că de către procurorul Maxim Iurcu au fost încălcate dispozițiile imperative ale art.97 pct.4) din Codul de procedură penală, atunci când a acceptat poziția persoanei interesate fără a se preocupa dacă numita este sau nu în discernământ și în deplină aptitudine psihică să delibereze asumat și conștient asupra cererii formulate.

La fel, de către organul de urmărire penală și procurorul Maxim Iurcu, nu au fost verificate circumstanțele privind determinarea victimei la depunerea de declarații mincinoase, or din materialele procesului penal rezultă cert faptul că ultima putea fi determinată la asemenea acțiuni (*și anume prin interesul urmărit de condamnat în revizuirea hotărârilor de condamnare, modul de prezentare a cererii victimei privind aplicarea amnistiei, starea ei psihică la momentul formulării și prezentării acestei cereri, etc.*).

În aceeași ordine de idei, autorul contestației a reiterat că prin hotărârea emisă, bazată pe un temei de nereabilitare și anume intervenirea prescripției, procurorul Maxim Iurcu a încălcat dreptul victimei Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxx) la un proces echitabil, în cadrul căruia aceasta nu a beneficiat de nici o garanție procedurală, inclusiv dreptul la apărare și dreptul de a beneficia de asistență și protecție din partea statului.

Mai mult, procurorul Maxim Iurcu a acționat inequitabil în raport cu victima și a avantajat condamnatul Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxxxx) care la rândul său a beneficiat de deschiderea unei proceduri de revizuire a hotărârilor sale de condamnare existând riscul eschivării lui de la executarea pedepsei aplicate de către instanța de judecată. Cu

toate că hotărârea procurorului Maxim Iurcu a fost emisă post-factum, adică după deschiderea procedurii de revizuire, aceasta în sine a fost emisă în cadrul aceleiași proces penal și completează ordonanțele anterioare care la rândul lor au servit temei pentru pornirea procedurii de revizuire.

În consecință, autorul contestației consideră că, în activitatea desfășurată de către procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu s-au constatat abateri disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Or, procurorul Maxim Iurcu a manifestat o atitudine superficială, ceea ce a condiționat o conduită de serviciu necorespunzătoare, fiind depășite limitele stabilite pentru convingerea proprie, care trebuie să se formeze în baza legii și în virtutea circumstanțelor/probelor stabilite, dar nu să derive din transpunerea greșită în practică a normelor, deoarece riscă să se transforme în arbitrar. O asemenea stare a lucrurilor, care arată o lipsă de diligență, este în afara oricărei justificări rezonabile, comportă vicii grave în conștientizarea rolului procurorului stabilit de lege și denotă încălcarea obligației de responsabilitate, ce contravine fundamental statutului profesional atribuit procurorului prin Constituție și prin lege.

V.Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor:

În contextul examinării contestației, citarea părților s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹.

Poziția inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor, Inspecția procurorilor a fost reprezentată de inspectorul Igor Eșanu, care a menționat că, la data de 07.04.2026, a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o solicitare privind retragerea contestației formulate împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică, solicitând, în sensul dat, încetarea procedurii de contestare.

În susținerea acesteia, inspectorul a menționat că, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-430/2025 din 18.12.2025, s-a dispus respingerea contestației Adjunctului Procurorului General, Sergiu Brigai, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-28/2024 din 20.11.2024, în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Centru, Ghenadie Zgardan.

În condițiile în care la argumentele Inspecției procurorilor, invocate în contestație, Consiliul Superior al Procurorilor a formulat răspunsuri plauzibile prin Hotărârea nr. 1-430/2025 din 18.12.2025, în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Centru, Ghenadie Zgardan, Inspecția procurorilor a considerat imposibilă susținerea contestației sale împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/2025 din 16.04.2025 și a pledat pentru retragerea acesteia.

Poziția procurorului în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Igor Lambă

În cadrul ședinței Consiliului, poziția autorului contestației a fost susținută de procurorul în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Igor Lambă, care a solicitat admiterea contestației în baza temeiurilor invocate în aceasta, anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică și adoptarea unei hotărâri privind

¹ Aprobat prin Hotărârea nr.1-420/2025 din 11.12.2025

constatarea abaterii disciplinare și aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu.

Totodată, a indicat că în rezultatul controlului efectuat, au fost identificate multiple erori și omisiuni admise de către procurorul Maxim Iurcu, care au compromis standardele de eficiență ale investigației în procesul penal nr. xxxxxxxxxxx și au condus la încălcarea drepturilor Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxx).

Or, procurorul Maxim Iurcu a dispus în mod repetat refuzul de a porni urmărirea penală, invocând intervenirea termenului de prescripție, preluând în mod analogic conținutul ordonanței din 29.06.2022, emisă de procurorul Ghenadie Zgardan, care în rezultatul controlului ierarhic superior a fost anulată, ca fiind afectată de vicii fundamentale.

Astfel, fără a executa indicațiile procurorului ierarhic superior, procurorul Maxim Iurcu a dispus refuzul de a porni urmărirea penală în baza unui temei de nereabilitare, echivalent, în esență, cu o decizie de condamnare, ceea ce a avut drept consecință tratarea victimei infracțiunii de trafic de persoane, ca fiind vinovată pentru darea de declarații false în dosarul de bază.

La fel, procurorul Igor Lambă a specificat că, prin acțiunile sale, procurorul Maxim Iurcu a încălcat prevederile Indicației Prim-adjunctului Procurorului General nr. 11/775 din 25.01.2007 și ale Instrucțiunii cu caracter general din 16.07.2018, aplicabile inclusiv în cazul dispunerii refuzului de a porni urmărirea penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În același timp, procurorul Igor Lambă consideră că proveniența cererii victimei privind confirmarea acordului de aplicare a prescripției este incertă, întrucât aceasta conține doar semnătura părții vătămate și a ofițerului de urmărire penală. Mai mult, procurorul Maxim Iurcu nu a dat nici o apreciere declarațiilor Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxx) în raport cu cele depuse în instanța de fond și apel, or, de către completul de judecători au fost reținute declarațiile acesteia depuse la urmărirea penală ca unele pertinente, care în consecință au fost puse la baza soluției de condamnare a lui Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxxxx).

De asemenea, a reținut că, având în vedere certificatul eliberat la data de 20.09.2023 de către directorul Spitalului Clinic de Psihiatrie din mun. Chișinău, conform căruia Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxx) era internată cu diagnosticul de schizofrenie catatonică, până la sfârșitul lunii septembrie, se impunea verificarea capacității acesteia de a percepe și reda circumstanțele relevante cauzei, precum și desemnarea unui reprezentant legal pentru protejarea intereselor sale.

În acest context, prin adoptarea unei soluții întemeiate pe un temei de nereabilitare - intervenirea prescripției, procurorul Maxim Iurcu a încălcat dreptul victimei la un proces echitabil, lipsind-o de garanțiile procedurale esențiale, precum și dreptul acesteia la apărare.

Subsecvent, prin aprecierile divergente ale procurorului în raport cu hotărârile definitive ale instanței de judecată, a fost ignorat dreptul Xxxxxxx Xxxxxxx (Xxxxx) la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată.

În consecință, sintetizând erorile, omisiunile și soluțiile adoptate de procuror, reprezentantul contestatarului a evidențiat că, în speță, s-a impus necesitatea intervenției Procurorului General, pentru anularea actelor neîntemeiate.

Totodată, a accentuat că prin ordonanța procurorului delegat în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Natalia Andronic din 30.11.2023, pe caz s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, din motiv că nu există faptul infracțiunii în acțiunile victimei, cu clasarea procesului penal, iar în cadrul procesului penal au fost înlăturate toate omisiunile admise de procurorul Maxim Iurcu.

În final, și-a exprimat dezacordul față de poziția Inspecției procurorilor privind retragerea contestației, întrucât răspunderea disciplinară are caracter individual, iar faptele procurorilor Maxim Iurcu și Ghenadie Zgardan sunt distincte și, prin urmare, nu pot fi evaluate în mod identic.

Poziția procurorului Maxim Iurcu

Procurorul Maxim Iurcu a declarat că la 29.09.2023, organul de urmărire penală a prezentat procesul penal nr.xxxxxxxxxxxx, înregistrat în REI 1 al Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție mun. Chișinău la 15.06.2022, cu propunerea de neîncepere a urmăririi penale în baza art. 275 pct. 4) Cod de procedură.

A ținut să menționeze că, infracțiunile prevăzute de art.311 alin. (2) lit. a) și art.312 alin. (2) lit. a) din Codul penal, prevăd în ambele cazuri, în calitate de pedeapsă maximă - închisoarea pe un termen de până la 5 ani, ceea ce prin prisma prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul penal, sunt infracțiuni mai puțin grave. Fiind examinate materialele procesului penal, s-a stabilit că fapta prezentată în speță, a fost săvârșită în perioada anului 2008, prin urmare, din momentul comiterii presupusei fapte s-a scurs un termen de 14 ani.

Astfel, atribuind deplină eficiență prevederilor stipulate în art. 275 pct. 4) din Codul de procedură penală coroborate cu prevederile art. 60 alin. (1) din Codul penal din conținutul cărora rezultă expres că prescripția „înlătură răspunderea penală”, la 02.10.2023, a dispus refuzul în începerea urmăririi penale în cadrul procesului penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

A explicat că, în esență, necesitatea aplicării prescripției tragerii la răspundere penală reiese din chintesența acestei instituții, or răspunderea penală, ca mijloc de realizare a ordinii de drept prin constrângere, trebuie să intervină cât mai curând după săvârșirea infracțiunii. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale, care, după trecerea unui interval îndelungat de timp de la săvârșirea infracțiunii, devine ineficientă în raport cu scopul pedepsei penale. Totodată, aplicarea prescripției răspunderii penale o constituie garantarea securității juridice prin fixarea unor termene pentru intentarea acțiunilor penale și prevenirea unor atingeri aduse dreptului la apărare.

La fel, consideră că relevante speței sunt și reglementările Hotărârii Curții Constituționale nr.14 din 27.05.2014, privind controlul constituționalității art. II al Legii nr.56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea art. 60 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, dar și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza *Asociația 21 Decembrie 1989 și alții vs. România din 24 mai 2011*, a menționat că, [...] Curtea nu poate accepta ca o anchetă să fie efectivă în cazul în care se termină prin efectul prescripției răspunderii penale, în vreme ce înseși autoritățile au rămas inactive.

În continuare, a explicat că, în speță, de către organul de urmărire penală, au fost investigate anume acțiunile presupus săvârșite de Xxxxxxx Xxxxxxx, prin urmare, în cadrul procesului examinat aceasta nu putea avea calitatea de martor, iar supunerea

unei expertize psihiatrice a unei persoane care la etapa procesului penal nu are nici un statut, nu este prevăzută de Codul de procedură penală. La fel, consideră că aplicarea prin analogie a prevederilor legale care se referă la martor în raport cu persoana în privința căreia a fost depus actul de sesizare, este imposibilă.

Cu referire la faptul neînregistrării cererii înaintate de către XXXXXXXX XXXXXXXX, a reținut că circumstanțele indicate în sesizare, nu pot servi drept temei de respingere a cererii adresate, or cererea a fost semnată de către persoana care a depus-o, a fost indicată data la care a fost depusă, precum și a fost confirmat faptul recepționării respectivei cereri de către reprezentantul organului de urmărire penală, care este funcționar public cu statut special și care acționează în numele statului. În consecință, cererea fiind anexată la procesul penal și expediată împreună cu materialele procesului și raportul cu propunerea organului de urmărire penală în adresa procuraturii pentru soluționare.

În partea ce ține de încălcarea dreptului la apărare a cet. XXXXXXXX XXXXXXXX, a menționat că, în adresa organului de urmărire penală nu au parvenit careva cereri din partea cet. XXXXXXXX XXXXXXXX cu referire la oferirea unui termen pentru a angaja un avocat care să-i apere interesele, mai mult procurorul și organul de urmărire penală nu este în drept să sugereze părților în procesul penal angajarea unui avocat.

În această ordine de idei, a specificat că în cadrul procesului penal, XXXXXXXX XXXXXXXX nu avea statut procesual de bănuit, învinuit sau inculpat, în vederea participării obligatorii a apărătorului, totodată, nu era confirmat faptul că XXXXXXXX XXXXXXXX era iresponsabilă la momentul examinării procesului penal.

Cu referire la încălcarea securității raporturilor juridice referitoare la drepturile cet. XXXXXXXX XXXXXXXX a comunicat că prin ordonanța emisă nu au fost criticate careva hotărâri ale instanței de judecată, mai mult decât atât, a emis ordonanța la 02.10.2023, adică la mai mult de un an după deschiderea procedurii de revizuire de către procurorul Victor Socol. Totodată, ordonanța pe care a emis-o în cadrul procesului penal nu este definitivă și irevocabilă și poate fi contestată și supusă controlului ierarhic.

Astfel, consideră că acțiunile sale în cadrul procesului penal au fost efectuate cu respectarea legislației procesual penale.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor:

Analizând în ansamblu circumstanțele procedurii disciplinare și evaluând explicațiile oferite în cadrul ședinței de examinare a contestației, urmare a deliberărilor, Consiliul Superior al Procurorilor constată că, temeiurile invocate în contestația formulată de ex-Procurorul General interimar, Ion Munteanu nu sunt de natură a răsturna concluziile la care a ajuns Colegiul de disciplină și etică prin Hotărârea nr.3-33/2025 din 16.04.2025.

Pe această dimensiune, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică este întemeiată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către autorul sesizării și, respectiv, Inspekția procurorilor, precum și conține clarificări adecvate privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Maxim Iurcu, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare, cât și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Consiliul notează că existența unei abateri disciplinare în comportamentul procurorului trebuie să fie bine fundamentată, să conțină aprecieri juridice temeinice și să explice tangența cu circumstanțele particulare ale situației descrise.

Potrivit doctrinei și jurisprudenței în materia răspunderii disciplinare, abaterea disciplinară reprezintă încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține sau a normelor de conduită profesională prevăzute de lege, așa cum a statuat și Curtea Constituțională în Hotărârea nr.24 din 14.09.2016, §73.

Necesită a se menționa că pot atrage răspunderea disciplinară doar acele erori ale normelor de procedură care sunt evidente, lipsite de orice justificare legală și se află într-o vădită contradicție cu dispozițiile legale aplicabile.

Având în vedere circumstanțele enunțate, este incontestabil că pentru a fi angajată răspunderea disciplinară a unui procuror, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: existența unei fapte ilicite, vinovăția și existența unei legături de cauzalitate între faptă și rezultatul produs, iar în absența oricăruia dintre aceste elemente, nu se poate dispune aplicarea vreunei sancțiuni disciplinare.

Vom nota că, o abatere disciplinară poate fi sancționată doar atunci când se constată cu certitudine că procurorul a încălcat legea în cadrul activității sale profesionale, având o vinovăție directă sau indirectă în săvârșirea acelei fapte. În lipsa unei fapte ilicite, procedura disciplinară nu poate fi continuată.

În speța de referință, Consiliul Superior al Procurorilor deduce lipsa elementelor răspunderii disciplinare în acțiunile procurorului Maxim Iurcu, nefiind demonstrată existența unei fapte ilicite, precum nici nu au fost identificate acțiuni sau inacțiuni comise cu intenție ori din neglijență gravă, care să indice abuz, rea-credință ori conduită incompatibilă cu statutul profesional al unui procuror.

Este important de menționat că, în speță, pretenziile abateri vizează, în esență, modul de apreciere a probelor, interpretarea circumstanțelor cauzei și exercitarea atribuțiilor procesuale de către procurorul Maxim Iurcu în cadrul examinării procesului penal nr. xxxxxxxxxxxx.

În sensul dat, Consiliul Superior al Procurorilor reține că activitatea procesual-penală a procurorului poate fi supusă exclusiv controlului realizat de către procurorul ierarhic superior și, ulterior, controlului judecătoresc. O altă formă de control al activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia.

Deciziile eronate și omisiunile admise într-un proces penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Or, rolul căilor de atac este de a stabili limitele de respectare a drepturilor procesuale, inclusiv de a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și ale procurorului. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, procurorul a acționat cu rea-voință sau a admis o omisiune, care a prejudiciat grav interesul justiției.

Prin urmare, actele/soluțiile emise de procuror în cadrul exercitării urmăririi penale, cât și pretenziile acțiuni care afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanelor, urmează a fi supuse controlului ierarhic superior sau controlului judecătoresc, prin prisma art.313 Cod procedură penală.

În acest context, Consiliul notează că ordonanța emisă de procurorul Maxim Iurcu la 02.10.2023, a fost supusă controlului ierarhic superior, astfel încât, prin

ordonanța Adjunctului Procurorului General interimar din 27.10.2023, s-a dispus anularea acesteia ca fiind afectată de vicii fundamentale.

Ulterior, prin ordonanța procurorului delegat în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Natalia Andronic din 30.11.2023, pe caz s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, din motiv că nu există faptul infracțiunii în acțiunile victimei, cu clasarea procesului penal. În aceste condiții, eventualele omisiuni admise de procurorul Maxim Iurcu au fost remediate prin exercitarea controlului ierarhic superior.

În aceeași linie de argumentare, Consiliul subliniază că anularea unei hotărâri sau constatarea caracterului incomplet al unor acte de procedură, atunci când nu s-a acționat prin încălcarea normelor de drept imperative, nu înseamnă în mod automat că procurorul nu a acționat într-un mod profesionist și în strictă conformitate cu legea, întrucât, mecanismele de control realizate de către procurorul ierarhic superior și, ulterior, judecătorul de instrucție, sunt instituite tocmai pentru a stabili limitele de respectare a drepturilor procesuale și pentru a înlătura eventuale erori de apreciere sau omisiuni procedurale, fără ca acestea să fie, prin ele însele, expresia unei conduite culpabile sau a unei abateri disciplinare.

Sub acest aspect, Consiliul consideră necesar a reține că simpla existență a unei calificări juridice diferite sau a unei interpretări distincte a normelor procesual-penale nu poate, prin ea însăși, să constituie abatere disciplinară, în absența unor indicii de rea-credință, abuz sau neglijență gravă. Astfel de aspecte sunt, prin natura lor, de resortul controlului ierarhic sau judiciar, nu al răspunderii disciplinare.

În context, urmează a fi reținute standardele Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE)², care subliniază că independența procurorului trebuie conciliată cu răspunderea profesională, iar răspunderea disciplinară intervine doar în cazuri de încălcări grave și evidente ale legii sau ale obligațiilor profesionale, nu pentru simple divergențe de apreciere juridică.

Totodată, în speță, este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întrucât Curtea subliniază constant că, imparțialitatea judecătorului/procurorului se apreciază atât conform unei abordări subiective, care ia în considerare convingerile personale sau interesele într-o cauză, cât și conform unui test obiectiv, care stabilește dacă judecătorul/procurorul a oferit garanții suficiente pentru a exclude vreo îndoială motivată din acest punct de vedere (*cauza Demicoli v. Malta, nr. 13057/87, hotărâre din 27 august 1991, §40*).

În ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului prezumției de nevinovăție, Consiliul reține că simpla emitere a unei ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale, întemeiată pe intervenirea termenului de prescripție, nu constituie, prin ea însăși, o constatare a vinovăției persoanei și nu echivalează cu o soluție de condamnare. Aplicarea art. 275 pct. 4) din Codul de procedură penală are semnificația constatării unui impediment legal pentru pornirea urmăririi penale, determinat de trecerea termenului prevăzut de lege, iar nu a stabilirii vinovăției în sens penal. În lipsa unor formulări prin care procurorul ar fi afirmat expres vinovăția persoanei ori ar fi prezentat fapta ca fiind dovedită dincolo de cadrul unei hotărâri judecătorești definitive, nu se poate reține că soluția procesuală adoptată a adus atingere prezumției de nevinovăție.

Pe de altă parte, prin ordonanța emisă la data de 02.10.2023, procurorul nu s-a pronunțat asupra vinovăției Xxxxxxx Xxxxxxx, limitându-se la acceptarea temeiului

² <https://rm.coe.int/opinion-13-ccpe-2018-2ro-avizul-ccpe-nr-13-2018-independenta-responsab/1680931a7c>

invocat de ofițerul de urmărire penală pentru dispunerea soluției de refuz în pornirea urmăririi penale, și anume intervenirea prescripției răspunderii penale. În aceste condiții, urmează a fi reținut că cererea de aplicare a prescripției, depusă de către XXXXXXXX XXXXXXXX, a fost recepționată de reprezentantul organului de urmărire penală, care, în exercitarea atribuțiilor procesuale conferite de lege, avea obligația de a asigura consemnarea corectă, completă și fidelă a poziției exprimate de aceasta.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a Indicației prim-adjunctului Procurorului General nr. 11/775 din 25.01.2007, Consiliul reține că cererea privind aplicarea prescripției a fost semnată de persoana din numele căreia a fost formulată, recepționată de organul de urmărire penală și anexată ulterior la materialele cauzei. Prin urmare, nu rezultă că modul de recepționare a cererii ar fi afectat autenticitatea acesteia sau posibilitatea valorificării poziției procesuale exprimate.

Totodată, nu poate fi reținută încălcarea Instrucțiunii cu caracter general din 16.07.2018, în lipsa identificării unei obligații concrete, aplicabile etapei procesuale în care se afla cauza. Consiliul observă că standardele prevăzute pentru organizarea activității de urmărire penală nu pot fi extinse automat asupra verificărilor efectuate potrivit art. 274 din Codul de procedură penală, în absența unei norme exprese sau a unui impact demonstrat asupra drepturilor procesuale ale persoanei.

În raport cu pretinsa încălcare a dreptului la apărare, Consiliul notează că, în cadrul procesului penal, XXXXXXXX XXXXXXXX nu deținea nicio calitate procesuală, iar în aceste condiții nu poate fi reținută în sarcina ofițerului de urmărire penală sau a procurorului obligația de a-i asigura asistența juridică a unui apărător, întrucât dreptul la apărare, sub aspectul asistenței juridice obligatorii, operează exclusiv în privința persoanelor care au dobândit o calitate procesuală în condițiile legii.

În același context, Consiliul nu va reține ca fiind întemeiată pretinsa încălcare de către procuror a principiului securității raporturilor juridice referitoare la drepturile XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXX), întrucât, prin ordonanța emisă, procurorul nu s-a expus asupra declarațiilor părții vătămate în cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx, precum nici asupra cererii de revizuire, limitându-se la reținerea temeiului de refuz în pornirea urmăririi penale - intervenirea termenului de prescripție.

În același timp, Consiliul reține că în acțiunile procurorului Maxim Iurcu, nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare, or, pentru a fi angajată răspunderea disciplinară, este necesară existența unui element subiectiv (intenție sau neglijență gravă), care nu rezultă din niciun act sau probă administrată în cauză.

Din perspectiva art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se notează că un element constitutiv obligatoriu al abaterii disciplinare îl constituie consecințele produse urmare a acțiunilor/inacțiunilor procurorului, care se evaluează având în vedere efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta.

În speță, Consiliul reține că nu este demonstrată existența unor urmări prejudiciabile imputabile procurorului. Ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale a fost emisă de procurorul Maxim Iurcu la data de 02.10.2023, ulterior deschiderii procedurii de revizuire în cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx, iar între aceste acte și evenimente procesuale nu rezultă un raport de cauzalitate apt să susțină concluzia producerii unui prejudiciu.

În context, este relevant de menționat că prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Centru din 09.04.2025, a fost respinsă cererea avocatului Vladimir Moșneaga, înaintată în interesele condamnatului XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXXX), privind revizuirea sentinței Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 10.06.2009 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.05.2012, pronunțate în cauza penală privind învinuirea lui XXXXXXXX XXXXXXXX (XXXXXXX) de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) din Codul penal.

În concluzie, ținând cont de raționamentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor hotărăște respingerea contestației depuse de ex-Procurorul General interimar, Ion Munteanu și confirmarea legalității și temeiniciei Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025.

Totodată, Consiliul va lua act de cererea Inspecției procurorilor privind retragerea contestației declarate împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025. Or, renunțarea la contestație constituie un act unilateral de dispoziție al Inspecției procurorilor, prin care își exprimă voința clară de a înceta procedura inițiată și de a renunța la pretențiile formulate. Recunoașterea dreptului persoanelor de a dispune asupra propriilor cereri, până la finalizarea procedurii administrative, reflectă o abordare echilibrată între drepturile individuale și eficiența administrativă.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, urmare a exprimării votului de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor prezenți la ședință, cu 5 voturi „contra admiterii ” și 3 voturi „pro admiterii”, în temeiul art.37, art. 38 lit. a), art. 39 alin.(1) lit. a), art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A lua act de cererea Inspecției procurorilor privind retragerea contestației declarate împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025.

2. A respinge contestația înaintată de ex-Procurorul General interimar, Ion Munteanu, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/2025 din 16.04.2025.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintă interimară a
Consiliului Superior al Procurorilor**

semnat

Elena ROȘIOR